

Dağların tarak gibi; gazat-ı muzırrayı tersip edip havayı tasfiye etmesini açar mısınız?

"Su ve hava ve toprağın direği ve kazığı dağlardır. Zira dağlar suyun mahzeni, havanın tarağı (gazat-ı muzırrayı tersip edip havayı tasfiye eder) ve toprağın hâmisî (bataklıktan ve denizin istilâsından muhafaza eder) ve sair levâzımât-ı hayat-ı insaniyenin hazinesi olarak fehmeder. Şu koca dağları şu suretle hane-i hayatımız olan zemine direk yapan ve maişetimize hazinedar tayin eden Sâni-i Zü'l-Celâl ve'l-İkrâma, kemâl-i tazimle hamd ü senâ eder." (1)

Dağlar havayı tarak gibi tarayıp temizlerken, bir yandan maden ve sulara hazine ve ambarlık yaparlar. Yer yüzünü sarsıntıdan korurlar. Yer yüzüne çakılmış birer çadır direk görevi görürler.

"Yer onları sarsmasın diye, onun üstünde sabit dağlar yarattık ve doğru gidebilmeleri için orada geniş yollar açtık." (Enbiyâ, 21/31)

"O gökleri görebildiğiniz bir direk olmaksızın yarattı. Yere de sizi sarsmasın diye sağlam ve yüksek dağlar koydu ve orada her çeşit canlıları yaydı." (Lokman, 31/10)

Diğer yandan dağlarda sıcaklığın azalmasıyla birlikte nemlilik de artar. Fazla nem ise yoğun bir bitki tabakasının meydana gelmesine yol açar ve iklimi müspet yönde etkiler.

Üstünde yetişen bitki çeşitlerinin zenginliği, havasının temizliği, insan sağlığı için çok lüzumlu olan oksijeni yayması, kirli havayı temizlemesi dağların bilinen ve genel bir özelliğidir.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Beşinci Söz, Birinci Şule, İkinci Şua.](#)